

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Współczesne społeczeństwo polskie		14.2.0534	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Socjologii Życia Codziennego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Nauk Społecznych	Socjologia	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Lesław Michałowski; mgr Łukasz Remisiewicz; dr Elżbieta Czapka			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		5	
Wykład, Ćw. audytoryjne		Uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych (W+Ćw):	
Sposób realizacji zajęć		60 godzin	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		Samodzielne opracowanie treści literatury: 40 godzin	
Liczba godzin		Przygotowanie do pracy kontrolnej: 25 godzin	
Ćw. audytoryjne: 30 godz., Wykład: 30 godz.		Razem = 125 godzin (5 ECTS)	
Termin realizacji przedmiotu			
2022/2023 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Analiza tekstów z dyskusją - Analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) - Dyskusja - Praca w grupach - Wykład z prezentacją multimedialną		Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - Zaliczenie na ocenę - Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - Test pisemny lub egzamin ustny przeprowadzony na platformie MS Teams - wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - egzamin pisemny testowy	
		Podstawowe kryteria oceny	
		1. Egzamin: Pytania testowe dotyczą zagadnień zaczerpniętych z artykułów naukowych omawianych na wykładzie i ćwiczeniach. Podstawą zaliczenia egzaminu jest uzyskanie minimum 51% poprawnych odpowiedzi.	
		2. Ćwiczenia:	
		<ul style="list-style-type: none"> - Obowiązkowa obecność na zajęciach - Udział w indywidualnych i grupowych zadaniach klasowych oraz domowych w toku semestru - Realizacja projektu własnego	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zaliczenie, egzamin			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			

Podstawowa wiedza z zakresu współczesnej historii Polski z akcentem na życie publiczne i problemy społeczne.

B. Wymagania wstępne

Ogólna orientacja w zakresie zjawisk społecznych i ich charakterystyki w odniesieniu do polskiego społeczeństwa.

Cele kształcenia

Cele przedmiotu

1. Zwrócenie uwagi na zjawiska społeczne występujące w Polsce i opisanie ich specyfiki
2. Przybliżenie studentom socjologicznej analizy zjawisk społecznych
3. Zapoznanie studentów z podstawowymi socjologicznymi pojęciami i procesami, w oparciu o przykłady płynące z analizy polskiego społeczeństwa
4. Kształcenie umiejętności samodzielnego formułowania pytań socjologicznych oraz poszukiwania na nie odpowiedzi
5. Zapoznanie studentów ze źródłami wiedzy socjologicznej oraz źródłami danych niezbędnych dla opisu społeczeństwa
6. Kształtowanie umiejętności budowania wypowiedzi i argumentacji: w pracy pisemnej i w dyskusji naukowej

Treści programowe

1. Czasy PRL-u jako punkt odniesienia dla kształtującego się współczesnego społeczeństwa polskiego
2. Czynniki zmian społecznych
3. Społeczeństwo polskie w kontekście szerszych przemian w XX-tym wieku
4. Wartości Polaków a wartości w świecie
5. Religia i religijność Polaków
6. Zmiany w strukturze społecznej
7. Polska scena polityczna i zachowania wyborcze Polaków
8. Doświadczenie zmian a kwestia pokoleniowa
9. Rodzina i jej przemiany
10. Style życia Polaków
11. Przemiany miast i zbiorowości miejskich
12. Zróżnicowanie polskich regionów
13. Zróżnicowanie etniczne i kulturowe społeczeństwa polskiego
14. Aktywność społeczna Polaków

Wykaz literatury

1. Bachórz A. i inni, Kulturalna hierarchia: nowe dystynkcje i powinności w kulturze a stratyfikacja społeczna, Instytut Kultury Miejskiej, Gdańsk 2016.
2. Bendyk E., W Polsce, czyli wszędzie. Rzecz o upadku i przyszłości świata, Polityka, Warszawa 2020.
3. Domański H., Rychard A., Śpiewak., Polska jedna czy wiele, Wydawnictwo Trio, Warszawa 2005.
4. Domański H., Czy są w Polsce klasy społeczne, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2015.
5. Drozdowski R., Fatyga B., Filiciak M., Krajewski M., Szlendak T., Praktyki kulturalne Polaków, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, Toruń 2014.
6. Giza A., Sikorska M. (red.), Współczesne społeczeństwo polskie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.
7. Gliński P., J. Sadowski, A. Zawistowska (red.), Kulturowe aspekty struktury społecznej. Fundamenty, konstrukcje, fasady, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2010.
8. Frąckowiak-Sochańskiej M., S. Królikowskiej, Kobiety w polskiej transformacji 1989-2009. Podsumowanie, interpretacje, prognozy, Toruń 2010.
9. Jasińska-Kania A. (red.), Wartości i zmiany. Przemiany postaw Polaków w jednoczącej się Europie, Warszawa 2012.
10. Kojder A. (red.), Jedna Polska? Dawne i nowe zróżnicowania społeczne, Wydawnictwo WAM, Kraków 2007.
11. Krzemiński I., Raciborski J. (red.), Oswajanie wielkiej zmiany, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2007.
12. Lewandowski E., Charakter narodu Polaków i innych, rozdz. II, Specyfika polskiego procesu historycznego, Warszawa 2008.
13. Marody M (red.), Wymiary życia społecznego. Polska na przełomie XX i XXI wieku, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2007.
14. Nowak S., System wartości społeczeństwa polskiego, [w:] Oswajanie wielkiej zmiany, I. Krzemiński, J. Raciborski, Wydawnictwo IFiS PAN, Warszawa 2007 (artykuł pierwotnie opublikowany w 1979r.).
15. Sadowski A., Narodowościowe i etniczne zróżnicowanie III RP, w: A. Kojder (red.), Jedna Polska? Dawne i nowe zróżnicowania społeczne, Kraków 2007
16. Świda-Ziemba H., Młodzież PRL. Portrety pokoleń w kontekście historii, Wydawnictwo Literackie, Warszawa, 2010.
17. Wasilewski J. (red.), Współczesne społeczeństwo polskie, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2006.
18. Zagórski K., (red.), Życie po zmianie, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2009.
19. Ziółkowski M., Teoria socjologiczna a transformacja społeczeństwa polskiego, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2015.
20. Na bieżąco aktualizowane artykuły prasowe i komunikaty z badań.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W02
K_W03
K_W08
K_U01

Wiedza

- Ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucji takich jak państwo, naród, klasy i warstwy społeczne, grupa etniczna, społeczność lokalna, grupa społeczna, rodzina, partia polityczna, przedsiębiorstwo, zna różnice w zasadach funkcjonowania organizacji

<p>K_U02 K_U03 K_U09 K_K02 K_K06</p>	<p>społecznych, publicznych i komercyjnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ma zaawansowaną wiedzę o relacjach między strukturami i instytucjami społecznymi mikro i makro, w skali krajowej i międzynarodowej w dziedzinie życia prywatnego, pracy, polityki, społeczeństwa obywatelskiego i in. • Zna charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej. <p>Umiejętności</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potrafi interpretować zjawiska społeczne wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną. • Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych. • Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych. • Potrafi przygotować pracę pisemną w zakresie socjologii w języku polskim i angielskim z zachowaniem reguł formalnych tekstu naukowego, wykorzystując podstawowe ujęcia teoretyczne i różne źródła wiedzy o społeczeństwie. <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role. • Zna sposoby uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności.
<p>Kontakt</p> <p>leslaw.michalowski@ug.edu.pl</p>	